

Bruselj, 13. junij 2025
(OR. en)

10265/25

CORDROGUE 77
SAN 359
EUDA
EUROPOL

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	12. junij 2025
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta o paktu, ki obravnava grožnje zaradi novih sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi v Evropski uniji

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o paktu, ki obravnava grožnje zaradi novih sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi v Evropski uniji, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 4102. seji 12. junija 2025.

**Pakt, ki obravnava grožnje zaradi novih sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi v
Evropski uniji – sklepi Sveta**

Svet Evropske unije –

ob priznavanju dosežkov evropskega pakta proti sintetičnim drogam¹ iz leta 2011 in potrebe po obravnavanju hitro spreminjajočih se groženj, ki jih predstavljajo sintetične droge za nemedicinske in neznanstvene namene, zlasti sintetični opiodi in sintetični katinoni, kot je poudarjeno v evropskem poročilu o drogah za leto 2024 ter oceni ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA) za leto 2025;

ob ponovni potrditvi zavezanosti boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu, povezanim z drogami, ter *priznavanju* stalne grožnje, ki jih ti predstavljajo za varnost, zaščito in blaginjo Evropske unije in njenih državljanov in državljanek;

ob ponovni potrditvi zavezanosti EU na dokazih temelječemu, celovitemu, uravnoteženemu in večdisciplinarnemu pristopu k pojavu drog, ki obravnava zmanjšanje ponudbe drog, zmanjšanje povpraševanja po drogah s storitvami na področju preventive, zdravljenja in nege, ter obravnavanju škode, povezane z drogami, v skladu s strategijo EU na področju drog za obdobje 2021–2025² in akcijskim načrtom EU na področju drog za obdobje 2021–2025³;

¹ 15544/11.

² Strategija EU na področju drog (2021–2025) (UL C 102I, 24.3.2021, str. 1).

³ Akcijski načrt EU na področju drog (2021–2025) (UL C 272, 8.7.2021, str. 2).

ob opozarjanju, da so v sporočilu Komisije o načrtu EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in organiziranemu kriminalu⁴, objavljenem 18. oktobra 2023, določeni nekateri ukrepi za obravnavanje groženj zaradi sintetičnih drog, vključno z bojem proti širjenju dizajnerskih predhodnih sestavin, razbijanjem kriminalnih mrež in oblikovanjem zavezništov v skladu s strategijo in akcijskim načrtom EU na področju drog za obdobje 2021–2025 ter strategijo EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025⁵;

ob upoštevanju, da Komisija trenutno ocenjuje izvajanje strategije in akcijskega načrta EU na področju drog za obdobje 2021–2025, na podlagi česar bo pripravljen nov strateški okvir EU na področju drog;

je seznanjen s pozivom direktorja Agencije Evropske unije za droge (EUDA) partnerjem EU in državam članicam EU k ukrepanju v zvezi s pripravljenostjo in odzivanjem na nove sintetične opioide;

ob priznavanju Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT) kot enega ključnih elementov operativnega odziva EU na organizirani kriminal, vključno z grožnjami zaradi sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi, s spodbujanjem sodelovanja na področju odkrivanja in pregona, skupnih preiskav in izmenjave obveščevalnih podatkov med državami članicami, institucijami EU in mednarodnimi partnerji;

ob poudarjanju pomena mehanizma za izmenjavo informacij tudi med organi odkrivanja in pregona ter carinskimi organi za povečanje učinkovitosti čezmejnih preiskav, onemogočanje mrež za nedovoljen promet s prepovedanimi drogami ter izboljšanje odkrivanja in preprečevanja kaznivih dejanj, povezanih s sintetičnimi drogami;

ob upoštevanju ključne vloge sistema EU za zgodnje opozarjanje pri prepoznavanju pojava novih psihoaktivnih snovi ter ocenjevanju tveganj, ki jih te snovi predstavljajo, in odzivanju nanje z izvajanjem formalnih ocen tveganja v podporo nadzornim ukrepom;

⁴ 14114/23.

⁵ 8085/21.

ob upoštevanju, da je bil vzpostavljen evropski sistem opozarjanja na droge, ki je namenjen prepoznavanju resnih z drogami povezanih tveganj za zdravje, socialno varstvo, varnost in zaščito ter obveščanju nacionalnih organov, področnih strokovnjakov, oblikovalcev politik in javnosti o njih;

ob priznavanju, da je bila oblikovana nova mreža laboratorijev, ki lahko podpre pripravljenost na tem področju na podlagi analitsko potrjenih forenzičnih in toksikoloških podatkov;

ob upoštevanju, da je bil vzpostavljen nov mehanizem EUDA za oceno ogroženosti, katerega naloga je oceniti in opredeliti odzive na nastajajoče zdravstvene in varnostne grožnje, povezane z drogami, v Evropi;

ob priznavanju tveganj, povezanih s širjenjem sintetičnih drog, in vse večjih groženj, ki jih te predstavljajo za javno zdravje in varnost, zlasti sintetični opiodi, kot so fentanil, fentanilu podobne snovi in nitazeni, ki so v nekaterih evropskih regijah vse pogostejše razlog za smrtne primere zaradi prevelikega odmerka;

ob sklicevanju na resolucijo Komisije ZN za droge 68/5 iz marca 2025, v kateri se njene države članice spodbuja, naj kot nujni ukrep za reševanje življenj promovirajo in zagotavljajo antagonist opiodnih receptorjev, kot so nalokson ali druga zdravila za izničenje učinkov prevelikih odmerkov opiodov, ter prejšnje resolucije Komisije ZN za droge, kot so resolucije 67/4, 62/4 in 55/7, v katerih je poudarjen pomen antagonistov opiodnih receptorjev, kot je nalokson, za zmanjšanje števila smrtnih primerov zaradi drog;

ob priznavanju, da se lahko sintetični opiodi hitro širijo ter da je bistveno, da se lahko EU in njene države članice hitro in učinkovito odzovejo, tudi tako, da zagotovijo, da je na tem področju dovolj strokovnjakov, ki so usposobljeni in opremljeni s tehnologijo za odkrivanje, da prepoznajo zgodnje opozorilne znake in o njih takoj poročajo ustreznim organom;

ob opozarjanju na širjenje sintetičnih in polysintetičnih kanabinoidov, sintetičnih katinonov in ketamina, ki so še vedno velik izziv za javno zdravje, odkrivanje in pregon ter regulativne okvire;

ob poudarjanju, da je potreben celovit pristop h grožnjam zaradi sintetičnih drog z zagotavljanjem z dokazi podprte in dostopne oskrbe za ljudi, ki uporabljajo sintetične droge in nove psihoaktivne snovi, vključno z zdravljenjem, preventivo, zmanjševanjem škode in okrevanjem, hkrati pa je treba vključiti odzive na področju javnega zdravja ter odkrivanja in preгона, da bi se to vprašanje učinkovito obravnavalo in bi se pri razvoju in izvajanju politike na področju drog spoštovale človekove pravice;

ob poudarjanju odgovornosti EU kot pomembne regije tako uporabnikov kot proizvajalcev sintetičnih drog za nemedicinske in neznanstvene namene, zlasti MDMA, amfetamina in metamfetamina ter sintetičnih katinonov, ter ob upoštevanju vse pogostejših zlorab ketamina, za kar je potreben proaktiven pristop;

ob priznavanju naprednih metod, ki jih organizirane kriminalne združbe uporabljajo za izogibanje obstoječim predpisom, vključno z uporabo pred-predhodnih sestavin in maskiranih predhodnih sestavin, ter *ob poudarjanju*, da je treba uporabiti vseobsegajočo določbo, kadar je to ustrezno, ter razmisliti o pravnih in tehničnih posodobitvah uredb EU o predhodnih sestavinah na podlagi rezultatov ocene uredb EU o predhodnih sestavinah za prepovedane droge;

ob poudarjanju pomena učinkovitega obvladovanja carinskega tveganja in nadzora nad sintetičnimi drogami, novimi psihoaktivnimi snovmi in predhodnimi sestavinami, tudi z mednarodnim sodelovanjem;

ob priznavanju vloge spletnih platform, vključno s tržnicami v temnem omrežju in javnim spletom, pri lažšanju prodaje in distribucije sintetičnih drog, novih psihoaktivnih snovi ter njihovih (pred-)predhodnih sestavin ter *poudarjanju* potrebe po okrepljenem spremljanju, učinkovitih ukrepih za nadzor spletne prodaje in okrepljenem sodelovanju z zasebnim sektorjem;

ob poudarjanju pomena načela „sledenja denarju“ in finančnih preiskav kot ključnega orodja za onemogočanje dejavnosti kriminalnih mrež, ki se ukvarjajo s proizvodnjo sintetičnih drog in nedovoljenim prometom z njimi, vključno z ukrepi za zamrznitev in zaplembo sredstev, med drugim kriptovalut, povezanih s kriminalnimi dejavnostmi, v skladu s svežnjem EU o preprečevanju pranja denarja ter direktivo o povrnitvi in odvzemu premoženja⁶;

ob priznavanju okoljskih in zdravstvenih tveganj, ki jih predstavlja nezakonito odlaganje kemikalij in strupenih odpadkov iz proizvodnje sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi, ter *poudarjanju* potrebe po usklajenem ukrepanju za zmanjšanje okoljske škode; *ob upoštevanju*, da so kazniva dejanja zoper okolje še naprej ena najbolj dobičkonosnih nezakonitih dejavnosti, kot je poudarjeno v sklepih Sveta o boju proti čezmejni okoljski kriminaliteti⁷;

ob ponovni potrditvi potrebe po okrepljenem odkrivanju, preiskovanju in uničevanju laboratorijev za izdelavo prepovedanih sintetičnih drog, novih psihoaktivnih snovi in (pred-)predhodnih snovi s poudarkom na zagotavljanju varnosti osebja organov odkrivanja in pregona ter varstvu okolja, kot je navedeno v resoluciji Komisije ZN za droge 68/5 iz marca 2025;

ob priznavanju različnih vzorcev proizvodnje sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi v državah članicah ter pomena boljšega spremljanja stanja, med drugim z zbiranjem podatkov, izmenjavo obveščevalnih podatkov in analizo za učinkovito spremljanje regionalnih razlik in odzivanje nanje;

ob poudarjanju dela, ki so ga opravile države članice ter institucije in agencije EU, zlasti Europol, CEPOL in EUDA, pri zagotavljanju specializiranih programov usposabljanja za uradnike organov odkrivanja in pregona v zvezi z odkrivanjem in uničevanjem laboratorijev za izdelavo prepovedanih sintetičnih drog, novih psihoaktivnih snovi in (pred-)predhodnih snovi ter varnem ravnanju z njimi, da bi zagotovili varne in učinkovite metode za uničevanje obratov za nezakonito proizvodnjo;

⁶ Direktiva (EU) 2024/1260 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o povrnitvi in odvzemu premoženja (UL L 2024/1260, 2.5.2024).

⁷ 14182/24.

ob priznavanju dela Mednarodnega centra usposabljanja za boj proti nezakonitim laboratorijem, ki ima sedež na Poljskem in ga sofinancira EU⁸, ter podobnih centrov usposabljanja na Nizozemskem, v Belgiji in Nemčiji pri zagotavljanju specializiranih programov usposabljanja na nacionalni ravni ter za uradnike organov odkrivanja in pregona ter pri spodbujanju izmenjave dobrih praks v boju proti proizvodnji sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi;

ob izpostavljanju pomena ustvarjanja, kadar je to ustrezno, sinergij med centri usposabljanja, specializiranimi za varno uničevanje laboratorijev za izdelavo prepovedanih sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi v EU, da bi se okrepila izmenjava strokovnega znanja in spodbujale dosledne in učinkovite metode ter bolj usklajen pristop k uspešnemu boju proti proizvodnji sintetičnih drog;

ob poudarjanju, da si morajo države članice ter institucije in agencije EU skupaj z mednarodnimi partnerji usklajeno prizadevati za obravnavanje groženj zaradi sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi, zlasti prek namenskih dialogov s prednostnimi regijami in državami, pa tudi prek svetovne koalicije za obravnavanje groženj zaradi sintetičnih drog in na večstranski ravni, tudi v okviru Komisije ZN za droge –

1. *odločno poziva* države članice ter institucije in agencije EU, naj okrepijo prizadevanja za obravnavanje groženj zaradi sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi, pri čemer naj posebno pozornost namenijo sintetičnim opioidom in sintetičnim katinonom, saj so zelo močni in imajo velik potencial za prevelik odmerek;
2. *odločno poziva* države članice ter institucije in agencije EU, naj izboljšajo svoje razumevanje proizvodnje sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi, nedovoljenega prometa z njimi in njihove uporabe, vključno s proizvodnimi metodami, preprodajalskimi potmi in vzorci uporabe;

⁸ Sofinancira se iz programa Preprečevanje kriminala in boj proti njemu (ISEC).

3. *priporoča*, naj države članice in ustrezne agencije EU razvijejo in izvajajo celovite z dokazi podprte politike, ki temeljijo na človekovih pravicah in vključujejo izobraževanje, udeležbo skupnosti, zgodnje ukrepanje, stalne raziskave, ciljno usmerjene ukrepe politike, strokovno usposabljanje in okrepljene podporne storitve, da bi preprečevali uporabo sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi ter zmanjšali z njo povezano škodo;
4. *spodbuja* države članice in ustrezne agencije EU, naj izboljšajo strukturirano in učinkovito spremljanje, komunikacijo, usklajevanje in izmenjavo informacij, zlasti med zdravstvenimi delavci, organi odkrivanja in pregon, carinskimi organi in socialnimi službami, da bi podprli zgodnje preprečevanje, zgodnje odkrivanje in blažitev morebitnih izbruhov sintetičnih opioidov;
5. *poziva* EUDA, naj v skladu s svojimi pooblastili še naprej podpira države članice pri nacionalnih sistemih spremljanja in opozarjanja v zvezi s sintetičnimi drogami, da bi se bolje spopadle z novimi izzivi;
6. *poziva* države članice, naj ocenijo ukrepe in razvijajo dobre prakse za zmanjšanje zdravstvene in socialne škode s storitvami preprečevanja, zdravljenja, oskrbe in okrevanja, pa tudi prek pobud za zmanjševanje tveganja in škode, kot so programi zamenjave injekcijskih igel in brizg, nadomestne terapije odvisnosti od opioidov, v skladu z nacionalnimi zakonodajami, in preprečevanje prevelikega odmerjanja, med drugim s spodbujanjem in zagotavljanjem usposabljanja o obvladovanju prevelikega odmerjanja in dostopu do antagonistov opioidnih receptorjev, kot so nalokson ali druga zdravila za izničenje učinkov prevelikega odmerjanja opioidov, kot nujnem ukrepu za reševanje življenj⁹ v okviru uravnoteženega in z dokazi podprtega pristopa k obravnavanju groženj zaradi sintetičnih drog; poziva države članice in Komisijo, naj še naprej podpirajo raziskave in ukrepe za zmanjšanje zdravstvene in socialne škode, ki jo povzroča uporaba drog, tudi prek možnosti financiranja;

⁹ Resolucija Komisije ZN za droge 68/5, točka 1(c) izvedbenega dela, marec 2025.

7. *poziva* države članice – da bi se povečalo z dokazi podprto zavedanje, predvidevanje in pripravljenost v zvezi z zdravstvenimi grožnjami zaradi nemedicinske in neznanstvene uporabe sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi –, naj v skladu z veljavnimi okviri za varstvo podatkov in pravnimi okviri izvajajo in izboljšujejo forenzične preiskave, obdukcije in toksikološko poročanje – po potrebi tudi s (psevdo)anonimiziranimi podatki – v primerih zdravniškega (nujnega) zdravljenja ali preiskovanja vzrokov smrti;
8. *poziva* države članice, naj pozorno spremljajo predpisovanje odobrenih opioidnih zdravil in njihovo uporabo v druge namene kot tiste, ki so odobreni ali predpisani, zlasti za nemedicinske psihotropne učinke, ter proizvodnjo in uporabo ponarejenih opioidnih zdravil ter nedovoljen promet z njimi;
9. *spodbuja* nadaljnji razvoj specializiranih programov usposabljanja na podlagi razpoložljivih dokazov o novi grožnji za uradnike organov odkrivanja in pregona ali drugo ustrezno osebje v zvezi z odkrivanjem in uničevanjem laboratorijev za izdelavo prepovedanih sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi ter varnim ravnanjem z njimi v sodelovanju z Europolom ter agencijama CEPOL in EUDA; zlasti gre za programe, kot so jih razvili Mednarodni center usposabljanja za boj proti nezakonitim laboratorijem s sedežem na Poljskem ter drugi ustrezni centri za usposabljanje v EU, med drugim tisti s sedežem na Nizozemskem, v Belgiji in Nemčiji;
10. *spodbuja* agencije EU, zlasti Europol, CEPOL in EUDA, naj v skladu s svojimi pooblastili usklajujejo razvoj standardiziranih smernic za uničevanje laboratorijev za izdelavo prepovedanih sintetičnih drog, s čimer bi zagotovili varnost osebja organov odkrivanja in pregona ter čim bolj zmanjšali okoljsko škodo, ki jo povzročajo strupeni odpadki, med drugim da bi te smernice sprejeli ustrezni centri za usposabljanje v EU;
11. *poziva* Evropsko komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami in ustreznimi agencijami EU, kot je EUDA, pregleda in oceni potrebo po posodobitvi zakonodajnega okvira o predhodnih sestavinah za prepovedane droge in nove psihoaktivne snovi, da bi se obravnavale nove grožnje in nastajajoči izzivi, kot je uporaba pred-predhodnih sestavin in maskiranih predhodnih sestavin, ter zagotovilo učinkovito spremljanje in preprečevanje njihovega preusmerjanja;

12. *poziva* države članice, naj spodbujajo izmenjavo obveščevalnih podatkov, Europol pa, naj okrepi operativno podporo državam članicam v boju proti proizvodnji sintetičnih drog, novih psihoaktivnih snovi in (pred-)predhodnih snovi ter nedovoljenemu prometu z njimi, s posebnim poudarkom na čezmejnih kriminalnih združbah in dobavnih verigah;
13. *poziva* Evropsko komisijo in države članice, naj okrepijo sodelovanje z Evropsko mrežo za upravni pristop v boju proti hudemu in organiziranemu kriminalu (ENAA) ter subjekti zasebnega sektorja, vključno s kemičnimi in farmacevtskimi podjetji, poštnimi in dostavnimi storitvami ter agencijami držav članic za varstvo okolja, da bi preprečevali lažne prijave in preusmerjanje predhodnih sestavin ter okrepili spremljanje sumljivih transakcij, hkrati pa se izognili nepotrebnim upravnim bremenom za zakonito trgovino;
14. *spodbuja* učinkovito izvajanje akta o digitalnih storitvah in druge ustrezne zakonodaje za zaščito digitalnega prostora pred grožnjami zaradi sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi;
15. *odločno poziva* države članice, naj okrepijo prizadevanja za sledenje, zamrznitev in zaplembo premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, tudi kriptovalut, ki izhaja iz nezakonite proizvodnje sintetičnih drog, novih psihoaktivnih snovi in (pred-)predhodnih sestavin ter nedovoljenega prometa z njimi, v skladu s svežnjem EU o preprečevanju pranja denarja in direktivo o povrnitvi in odvzemu premoženja, ter izkoristijo možnost vzpostavitve javno-zasebnih partnerstev med organi odkrivanja in pregona ter zasebnim sektorjem v skladu s svežnjem EU o preprečevanju pranja denarja;
16. *poziva* države članice ter ustrezne institucije in agencije EU, naj okrepijo politično in operativno sodelovanje s tretjimi državami na dvostranski in večstranski ravni, da bi se upoštevale nove grožnje in prekinile preprodajalske poti s predhodnimi sestavinami in sintetičnimi drogami ter novimi psihoaktivnimi snovmi, tudi na podlagi strokovnega znanja uradnikov EU za zvezo in obstoječih dvostranskih sporazumov;
17. *priporoča* obravnavanje groženj zaradi sintetičnih drog, novih psihoaktivnih snovi in (pred-)predhodnih sestavin v zunanjem delovanju EU in držav članic na področju drog, vključno s programi za krepitev zmogljivosti za države tranzita in izvora, ob hkratnem zagotavljanju skladnosti s strategijo in akcijskim načrtom EU na področju drog za obdobje 2021–2025 ter poznejšim strateškim okvirom;

18. priporoča, naj Horizontalna delovna skupina za droge kot glavni usklajevalni organ za politiko na področju drog spremlja razvoj v zvezi s paktom, ki obravnava grožnje zaradi novih sintetičnih drog in novih psihoaktivnih snovi v Evropski uniji;
 19. *spodbuja* države članice, naj svoja nacionalna prizadevanja uskladijo s strateškimi cilji in operativnimi akcijskimi načrti platforme EMPACT na področju sintetičnih drog;
 20. *priporoča* uvedbo posebnih ukrepov za obravnavanje groženj zaradi sintetičnih drog v prihodnjem strateškem okviru EU na področju drog, vključno z novim akcijskim načrtom za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami.
-